



จีนเข้มงวดกำกับดูแลการค้าออนไลน์สินค้าเกษตรสด กรณีโฆษณา “จัดส่งตรงจากแหล่งผลิต” ไม่ตรงข้อเท็จจริง ถูกปรับ 3,000 หยวน

เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2569 หน่วยงานกำกับดูแลตลาดอำเภอตานหลิง เมืองเหมยซาน มณฑลเสฉวน ได้เผยแพร่คำวินิจฉัยลงโทษทางปกครอง ฉบับที่ 45 โดยมีคำสั่งลงโทษทางปกครองต่อบริษัทบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานแห่งหนึ่งในมณฑลเสฉวน เนื่องจากบริษัทดังกล่าวกระทำการโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้าอันเป็นเท็จในระหว่างการจำหน่ายสินค้า จึงถูกหน่วยงานกำกับดูแลตลาดลงโทษตามกฎหมาย

เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2569 หน่วยงานกำกับดูแลตลาดอำเภอตานหลิงได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้บริโภคผ่านแพลตฟอร์มรับเรื่องร้องเรียนของหน่วยงานกำกับดูแลตลาดมณฑลเสฉวน โดยผู้ร้องเรียนระบุว่า บริษัทบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานแห่งหนึ่งในมณฑลเสฉวนได้จำหน่ายสินค้าผ่านร้านค้าออนไลน์ชื่อ “มีซีเซิงเซียน” “觅稀生鲜” บนแพลตฟอร์มโดวอิน (Douyin) และมีพฤติการณ์ต้องสงสัยว่าโฆษณาข้อมูลสินค้าอันเป็นเท็จ โดยข้อความโฆษณาไม่สอดคล้องกับสถานที่จัดส่งสินค้าจริง

ภายหลังการตรวจสอบเบื้องต้น พบว่าข้อร้องเรียนดังกล่าวมีมูลความจริงเป็นส่วนใหญ่ หน่วยงานกำกับดูแลตลาดอำเภอตานหลิงจึงเริ่มดำเนินการสอบสวนกรณีดังกล่าวในวันเดียวกัน หลังจากดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานและตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นเวลาประมาณสองเดือน การสอบสวนได้เสร็จสิ้นลงเมื่อวันที่ 4 กันยายน 2569

จากการตรวจสอบพบว่า หน้ารายละเอียดสินค้าสินค้าดังกล่าวมีข้อความโฆษณาหลายตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับแหล่งผลิตและวิธีการจัดส่งสินค้า โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. คำสำคัญของสินค้าระบุว่า “ราชาลิ้นจี่ไห่หนาน” (海南荔枝王)
2. หน้าตัวเลือกขนาดหรือรูปแบบสินค้าระบุว่า “จัดส่งตรงจากแหล่งผลิต เก็บเกี่ยวสดใหม่” (产地直发, 新鲜采摘)
3. ข้อมูลจำเพาะของสินค้าระบุแหล่งผลิตว่าอยู่ที่เมืองไห่ซั่ว มณฑลไห่หนาน
4. หน้ารายละเอียดสินค้ายังระบุข้อความว่า “เก็บสดแล้วจัดส่งทันที” (现摘现发)



อย่างไรก็ตาม จากสัญญาจัดซื้อ ใบแจ้งหนี้ และเอกสารอื่น ๆ ที่บริษัทนำเสนอเพื่อประกอบการตรวจสอบ พบว่า แม้ลิ้นจี่ที่เป็นประเด็นในคดีนี้จะมีแหล่งกำเนิดดั้งเดิมอยู่ในมณฑลไห่หนาน แต่ห่วงโซ่อุปทานของสินค้าได้ผ่านการขนถ่ายหรือเปลี่ยนผ่านจุดส่งมอบถึง 3 ครั้ง ก่อนที่ผู้จำหน่ายในมณฑลसानซีจะเป็นผู้จัดหาสินค้าในขั้นสุดท้าย การจัดส่งสินค้าจริงใช้รูปแบบคลังสินค้ากระจายสินค้า (Cloud Warehouse) โดยจัดส่งจากคลังสินค้าในหลายพื้นที่ เช่น

เมืองเจิ้งโจว มณฑลเหอหนาน และเมืองอู่ซี มณฑลเจียงซู ซึ่ง ไม่เป็นไปตามข้อความโฆษณาที่ระบุว่า “เก็บสดแล้วจัดส่งทันที” และ “จัดส่งตรงจากแหล่งผลิต” ทั้งนี้ บริษัทชี้แจงว่า การระบุข้อความดังกล่าวอย่างไม่ถูกต้องบนหน้าสินค้าเกิดจากความผิดพลาดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายดำเนินงานร้านค้าออนไลน์

นับจนถึงเวลาที่ตรวจพบการกระทำความผิด สินค้าสิ้นจี่รายการดังกล่าวมียอดจำหน่ายสะสมจำนวน 2,709 รายการ โดยเมื่อหักยอดเงินคืนและรายการสั่งซื้อที่ถูกยกเลิกแล้ว บริษัทมีรายรับจริงจากการจำหน่ายสินค้าเป็นจำนวน 144,355.60 หยวน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากไม่สามารถแยกคำนวณจำนวนผลประโยชน์ที่ได้รับจากการโฆษณาอันเป็นเท็จได้อย่างชัดเจน จึงไม่สามารถคำนวณรายได้ที่เกิดจากการกระทำความผิดในคดีนี้ได้อย่างแม่นยำ

สำหรับข้อกล่าวหาของผู้ร้องเรียนที่ระบุว่า ผู้ดำเนินรายการในห้องถ่ายทอดสดเพื่อจำหน่ายสินค้าได้กล่าวด้วยวาจาว่า สินค้าดังกล่าวเก็บสต็อกจากสวนในมณฑลไห่หนานและจัดส่งโดยตรงจากแหล่งผลิตในมณฑลไห่หนานนั้น เนื่องจากขาดพยานหลักฐานที่มีประสิทธิผล หน่วยงานกำกับดูแลจึงไม่ได้วินิจฉัยว่าพฤติการณ์ในส่วนดังกล่าวเป็นการกระทำความผิด

ภายหลังได้รับเรื่องร้องเรียน หน่วยงานกำกับดูแลตลาดอำเภอตานหลิงได้เริ่มดำเนินการตรวจสอบในวันที่ยี่สิบเรื่องและมีคำสั่งเปิดการสอบสวนอย่างเป็นทางการ โดยในวันที่ 10 สิงหาคม และวันที่ 12 สิงหาคม 2569 เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายได้สอบถามตัวแทนผู้รับมอบอำนาจของบริษัทที่เกี่ยวข้องจำนวนสองครั้ง ซึ่งบริษัทให้ความร่วมมือในการจัดส่งเอกสารประกอบการตรวจสอบ ได้แก่ สัญญาจัดซื้อและข้อมูลยอดจำหน่ายสินค้า

เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการรวบรวมและรักษาพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาอันเป็นเท็จโดยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การเรียกตรวจภาพหน้าจอรายละเอียดสินค้า การเรียกตรวจข้อมูลยอดจำหน่ายจากระบบหลังบ้านของร้านค้าออนไลน์ การจัดทำบันทึกการตรวจสอบสถานที่ และการจัดทำบันทึกการสอบถาม

ภายหลังการตรวจสอบและยืนยันข้อเท็จจริง พบว่า บริษัทกระทำความผิดเป็นครั้งแรก พยานหลักฐานทั้งหมดได้รับการลงนามรับรองจากผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้ให้หลักฐาน มีความชอบด้วยกฎหมาย มีความน่าเชื่อถือ และสามารถใช้ประกอบกันเพื่อยืนยันข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดได้อย่างเพียงพอ

เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2569 หน่วยงานกำกับดูแลตลาดอำเภอตานหลิงได้ส่งมอบหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาและการลงโทษทางปกครอง ฉบับที่ 47 ให้แก่บริษัทตามกระบวนการที่กฎหมายกำหนด โดยภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด บริษัทไม่ได้ยื่นคำชี้แจงหรือคัดค้านต่อข้อกล่าวหาแต่อย่างใด

หน่วยงานกำกับดูแลตลาดอำเภอตานหลิงวินิจฉัยว่า บริษัทได้แสดงข้อความ “จัดส่งตรงจากแหล่งผลิต” ไว้อย่างเด่นชัดบนหน้าจำหน่ายสินค้า ขณะที่ข้อความ “จัดส่งพร้อมกันจากคลังสินค้าหลายแห่งทั่วประเทศ” ปรากฏอยู่ในตำแหน่งที่ไม่โดดเด่นบนหน้ารายละเอียดสินค้าเท่านั้น

การแสดงข้อความอันเป็นเท็จในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดดังกล่าวมีศักยภาพที่จะทำให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดอย่างมีนัยสำคัญและส่งผลโดยตรงต่อการตัดสินใจซื้อสินค้า ส่วนข้อความชี้แจงที่แสดงไว้ด้วยตัวอักษรขนาดเล็กหรือในตำแหน่งที่ไม่โดดเด่นนั้น ไม่สามารถลบล้างผลของการทำให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดจากข้อความโฆษณาหลักได้ พฤติการณ์ดังกล่าวจึงถือเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนมาตรา 9 วรรคหนึ่ง แห่งกฎหมายว่าด้วยการต่อต้านการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งกำหนดว่า “ผู้ประกอบการต้องไม่โฆษณาเชิงพาณิชย์อันเป็นเท็จหรือก่อให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับสมรรถนะ หน้าที่ คุณภาพ สถานะการจำหน่ายสินค้า การประเมินจากผู้บริโภค เกียรติคุณที่เคยได้รับ และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าของตน อันเป็นการหลอกลวงหรือชักนำให้ผู้บริโภคและผู้ประกอบการรายอื่นเข้าใจผิด” ดังนั้น การกระทำของบริษัทจึงเข้าข่ายความผิดฐานโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้าอันเป็นเท็จ

เมื่อพิจารณาว่าบริษัทกระทำความผิดเป็นครั้งแรก ระยะเวลาการกระทำความผิดค่อนข้างสั้น ภายหลังเกิดเหตุบริษัทได้ให้ความร่วมมือกับการสอบสวนอย่างเต็มที่ ให้ถ้อยคำตามข้อเท็จจริง และยอมรับความผิดโดยสมัครใจ ซึ่งเป็นพฤติการณ์ที่เข้าเกณฑ์การพิจารณาลดโทษในสถานเบา หน่วยงานกำกับดูแลตลาดจึงอาศัยมาตรา 25 วรรคหนึ่ง แห่งกฎหมายว่าด้วยการต่อต้านการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน และมาตรา 28 วรรคหนึ่ง แห่งกฎหมายว่าด้วยการลงโทษทางปกครองแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นฐานในการออกคำสั่งลงโทษทางปกครอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ส่งให้บริษัทหยุดการกระทำผิดโดยทันที
2. ปรับบริษัทเป็นเงินจำนวน 3,000 หยวนถ้วน

คดีนี้ถือเป็นกรณีตัวอย่างที่ส่งสัญญาณเตือนไปยังอุตสาหกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์สินค้าเกษตรสดอีกครั้ง การระบุข้อความสำคัญ เช่น “จัดส่งตรงจากแหล่งผลิต” หรือ “เก็บสดแล้วจัดส่งทันที” บนหน้าจำหน่ายสินค้า ถือเป็นจุดขายสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค หากข้อความดังกล่าวไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ผู้ประกอบการไม่เพียงแต่มีความเสี่ยงที่จะถูกลงโทษทางปกครองเท่านั้น แต่ยังอาจทำลายความเชื่อมั่นของผู้บริโภคอีกด้วย เนื่องจากสินค้าเกษตรสดมีอายุการเก็บรักษาสั้นและต้องผ่านกระบวนการขนส่งหลายขั้นตอน ผู้ประกอบการบางรายจึงเลือกใช้รูปแบบคลังสินค้ากระจายสินค้า (Cloud Warehouse) เพื่อลดต้นทุน ซึ่งโดยตัวรูปแบบการดำเนินงานดังกล่าวเองไม่ใช่เรื่องที่ไม่อาจยอมรับได้

อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการจัดส่งและสถานที่จัดเก็บสินค้าอย่างถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริงในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และไม่สามารถใช้ข้อความชี้แจงตัวอักษรขนาดเล็กเพื่อหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบจากการแสดงข้อความอันเป็นเท็จในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจนได้

ทั้งนี้ การประกอบธุรกิจโดยสุจริตและยึดมั่นในความซื่อสัตย์เป็นพื้นฐานสำคัญของการดำเนินธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์สินค้าเกษตรสดอย่างยั่งยืนในระยะยาว

แปลและเรียบเรียงโดย สปช.ปักกิ่ง

แหล่งที่มา: <https://mp.weixin.qq.com/s/-Og2Y14RW8wc8-ZSWqnPgq>

